

चेम्याय हरिकेशाय स्थाणवे पुरुषाय च । हरिनेत्राय मुण्डाय कृशायोत्तारणाय च ।

भास्कराय सतीर्याय देवदेवाय रंहसे । उष्णीषिणे सुवक्त्राय सहस्राक्षाय मोदुषे ।

१८१

गिरिणाय प्रशान्ताय यतये चीरवाससे । विज्वदण्डाय सिद्धाय सर्वदण्डधराय च ।

मृगव्याधाय महते धन्विनेऽय भवाय च । बराय वीमवक्त्राय सिद्धमन्त्राय चक्षुषे ।

हिरण्यवाहवे राजन्नुयाय पतये दिशां । लेलिहानाय गोष्ठाय सिद्धमन्त्राय वृष्णये ।

पशूनां पतये चैव भूतानां पतये नमः । वृषाय मातृभक्ताय सेनान्ये मध्यमाय च ।

सुवहस्ताय मतये धन्विने भार्गवाय च । अजाय कृष्णनेत्राय विरूपाक्षाय चैव ह ।

१८२

तीक्ष्णदंष्ट्राय तीक्ष्णाय वैश्वानरमुखाय च । महाद्युतयेऽनङ्गाय सर्वाय पतये दिशां ।

विलोहिताय दीप्ताय दीप्ताक्षाय महौजसे । कपालमालिने नित्यं सुवर्णमुकुटाय च ।

महादेवाय कृष्णाय त्वम्बकायानघाय च । क्रोधनायनृशंसाय मृदेवे बाहुशालिने ।

तथा उग्राय पतये पशवेकृत्तिवाससे । दण्डिने तप्ततपसे तथैवाक्रूरकर्म्मणे ।

सहस्रशिरसे चैव सहस्रचरणाय च । नर्मस्त्रिपुरविघ्नाय वसुरुपाय दंष्ट्रिणे ।

१८३

वसुरेतः सुवपुषे अनन्ताय महाद्युते । पिनाकिनं महादेवं महायोगिनमव्ययं ।

त्रिशूलहस्तं वरदं त्वम्बकं भुवनेश्वरं । त्रिपुरघ्नं त्रिनयनं त्रिलोकेशं महौजसं ।

प्रभवं सर्वभूतानां धारणं धरणीधरं । ईशानं शङ्करं शर्वं शिवं विश्वेश्वरं भवं ।

उमापतिं पशुपतिं विश्वरूपं महेश्वरं । विरूपाक्षं दशभुजं दिव्यगोवृषभध्वजं ।

उग्रं स्थाणुं शिवं रौद्रं शर्वं गौरीशमीश्वरं । शितिकण्ठमजं शुक्लं पृथुं पृथहरं वरं ।

१८४

विश्वरूपं विरूपाक्षं वज्ररूपमुमापतिं । प्रणम्य शिरसा देवमनङ्गाङ्गहरं हरं ।

शरणं शरणं याहि महादेवं चतुर्मुखं । एवं कृत्वा नमस्तुभ्यै महादेवाय रंहसे ।

महात्मने चितिपते तत्सुवर्णमवाप्स्यसि । सुवर्णमाहरिष्यन्तस्तत्र गच्छन्तु ते नराः ।

इत्युक्तं स वचस्तेन चक्रे कारन्धमात्मजः । ततोऽतिमानुषं सर्वं चक्रे यज्ञस्य संविधिं ।

सौवर्णानि च भाण्डानि सञ्चक्रुस्तत्र शिल्पिनः । वृहस्पतिस्तु तां श्रुत्वा मरुत्तस्य महोपतेः ।

१८५

समृद्धिमतिदेवेभ्यः सन्तापमकरोद्भृशं । स तथ्यमानो वैवर्ण्यं कृशत्वं चागमत् परं ।

भविष्यति हि मे शत्रुः संवर्त्तो वसुमानिति । तं श्रुत्वा मृगसन्तप्तं देवराजो वृहस्पतिं ।

अभिगम्यामरुतः प्रोवाचेदं वचस्तदा ।

इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्वणि अश्वमेधिके पर्वणि संवर्त्तमरुत्तीये अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

॥ इन्द्र उवाच ॥ कश्चित् मुखं स्वपिषि त्वं वृहस्पते कश्चिन्नमोक्षाः परिचारकास्ते । कश्चिदेवानां मुखकामोऽसि विप्र कश्चिद्देवास्त्वं परिपालयन्ति ।

॥ वृहस्पतिरुवाच ॥ मुखं स्वपे शयने देवराज तथा मनोज्ञाः परिचारका मे । तथा देवानां मुखकामोऽसि नित्यं देवाश्च मां सुमृशं पालयन्ति ।

१८६